مقاله تحقیقی

دوفصلنامه آموزش پزشکی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بابل
دوره سوم، شمارهٔ ۱، پاییز و زمستان ۱۳۹۳، صفحه ۵۸-۵۲

بررسی عوامل موثر بر موفقیت در امتحان جامع دانشجویان مامایی

محبوبه فرامرزی(PhD)[۱]، افسانه بختیاری (PhD)*[۲]، هاجر پاشا(MSc)[۱]، مولود آقاجانی دلاور (PhD)[۱]، هاجر سلملیان (MSc)[۱]، فاطمه نصیری امیری(PhD)[۲]، مریم نیکپور(MSc)[۲]، فریده محسن زاده لداری (MSc)[۲]

۱- مرکز تحقیقات باروری و ناباروری فاطمه الزهرا، دانشگاه علوم پزشکی بابل، ایران
۲- گروه مامایی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بابل، ایران

دریافت: ۹۳/۱/۱۹، اصلاح: ۹۳/۱۰/۳۰، پذیرش:۹۳/۱۱/۴

خلاصه

سابقه و هدف: امتحان جامع مهمترین آزمون دانشجویان مامایی است که می تواند توانایی های حرفه ای آنان را ارزیابی نماید. لذا این مطالعه بـه منظـور تعیـین عوامـل تاثیر گذار بر نتیجه امتحان جامع در این گروه از دانشجویان انجام گردید.

مواد و روشها: این مطالعه توصیفی- تحلیلی بر روی ۶۹ دانشجوی کارشناسی مامایی شرکت کننده در ۳ دوره اخیر امتحان جامع انجام شد. دانشجویان بر اساس میانگین نمره امتحان جامع به دو گروه موفق و ناموفق تقسیم شدند. نتیجه امتحان جامع در قالب ۳ عامل روانشناختی، دموگرافیـک و سـابقه تحصـیلی مـورد بررسـی قـرار گرفتنـد. اطلاعات از طریق پرسشنامه پژوهشگر ساخت و نیز از طریق تکمیل پرسشنامه اضطراب TAI جمع آوری گردید.

یافته ها: میانگین نمره امتحان جامع در دانشجویان مامایی ۱/۸±۱۳/۹ بود بر این اساس ۶۲/۳ (۴۳) نفر در این آزمون موفق گردیدند. بین دو گروه از نظر مشخصات دموگرافیک تفاوت معنی داری وجود نداشت. اما میانگین معدل پائین دوره تحصیلی و نمره اضطراب با موفقیت در امتحان جامع ارتباط معنی داری را نشان دادند (P<۰/۰۰۱). آزمون همبستگی نشان داد که وضعیت ارتباط والدین در خانواده نیز در موفقیت دانشجویان در امتحان جامع نقش معنی داری دارد (R =۰/۵۱۶ P < ۰/۰۵).

نتیجه گیری: بر اساس این مطالعه، سابقه تحصیلی و عوامل روانشناختی بیشترین تاثیر را بر نتیجه امتحان جامع داشتند. لذا بهتر است برنامه ریزی آینده در جهت بهبود وضعیت تحصیلی دانشجویان و نیز استفاده از مشاوره روانی برای کاهش اضطراب آنها بخصوص در زمان امتحان گردد.

واژه های کلیدی: امتحان جامع، دانشجویان مامایی، وضعیت آموزشی، اضطراب امتحان، ویژگیهای دموگرافیک.

مقدمه

مامایی به عنوان شاخه ای از پزشکی دارای نقش های بسیار گسترده ای اعم از نقش مشاوره ای، آموزشی، مراقبتی، حمایتی، درمانگری و تحقیقاتی در حیطه مادر و کودک است که خدمات آن موجب حفظ و ارتقای سطح سلامت جامعه می گردد. لذا با توجه به حساسیت این رشته و درصد بالای نیاز به مهارت های تخصصی و تکنیک های بالینی و همچنین فوریت داشتن بسیاری از اقدامات در مامایی، اطمینان از دستیابی به اهداف آموزش بالینی در دوره کارشناسی و همچنین تائید مهارت های بالینی فارغ التحصیلان این رشته ضرورت دارد (۱). بر اساس آئین نامه امتحان جامع، عملکرد بالینی دانشجویان مامایی در ۴ حیطه شامل زایمان طبیعی همراه با اپی زیاتومی، مراقبت های پرناتال، بیماریهای زنان و بهداشت مادر و کودک و تنظیم خانواده مورد مشاهده توسط سه ارزیاب قرار می گیرد. نتایج مشاهده توسط هر یک از ارزیاب ها در چک لیست های امتحان جامع بطور جداگانه ثبت می گردد و در انتها میانگین نظر هر سه ارزیاب به عنوان نتیجه اعلام می گردد. این امتحان بعد از قبولی دانشجو در کلیه دروس نظری و عملی مامایی و تکمیل آمار زایمانی برگزار می شود و جهت دریافت دانشنامه کارشناسی، دانشجو باید در آن شرکت نموده و حداقل نمره ۱۲ در هر یک از حیطه ها را کسب نماید(۲). بخش مهمی از فرایند آموزشی، ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و ارزشیابی میزان یادگیری دانشجویان است. مطابق تعریف ارزشیابی پیشرفت تحصیلی عبارتند ازسنجش عملکرد یادگیرندگان و مقایسه نتایج حاصل با اهداف آموزشی از پیش تعیین شده به منظور تصمیم گیری در این باره که ایا فعالیت های آموزشی به نتایج مطلوب رسیده اند؟ آیا هدف های مورد نظر تحقق یافته اند؟ و به چه میزانی به این اهداف دست یافته ایم؟ (۳). بعلاوه ارزشیابی به عنوان عامل تعیین کننده و سودمند برای هرگونه برنامه توسعه اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و آموزشی مطرح شده و تاکید زیادی بر روند رو به رشد آن می شود (۴). در نتایج تحقیقات انجام شده در زمینه وضعیت تحصیلی به رابطه بین پیشرفت

▣ مقاله حاصل طرح تحقیقاتی به شماره ۸۹۲۹۸۱ دانشگاه علوم پزشکی بابل می باشد.
* نویسنده مسئول مقاله: دکتر افسانه بختیاری
آدرس: بابل، دانشگاه علوم پزشکی، گروه مامایی، تلفن:۰۱۱-۳۲۱۹۵۹۲
e-mail: afbakhtiari@gmail.com

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-29]

تحصیلی با بسیاری از متغیرها از جمله سن، جنس، وضعیت تاهل، وضعیت اشتغال، سابقه تحصیلی، تحصیلات پدر و مادر، وضعیت اقتصادی خانوار، بُعد خانوار و همچنین سلامت روانی اشاره شده است (۷-۵). بطور کلی عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجو حول سه محور شامل عوامل فردی- خانوادگی(۸)، عوامل آموزشی چون روشهای تدریس اساتید (۱۰-۹)، استفاده از وسایل کمک آموزشی(۱۱)، روشهای صحیح ارزشیابی توسط دانشجویان(۱۲) و استفاده از منابع آموزشی هدایت و مشاوره دانشجویان(۱۳) و در انتها عواملی روانشناختی نظیر داشتن هدف(۱۴)، انگیزه و علاقه دانشجویان نسبت به درس رشته تحصیلی(۱۵)، سلامت عاطفی و روانی(۱۷-۱۶) و اضطراب (۱۸) می باشد.

با توجه به اهمیت امتحان جامع مامایی و ضرورت بررسی عوامل تاثیر گذار بر نتیجه آن و عدم انجام تحقیقات کافی در این زمینه، مطالعه حاضر با هدف بررسی عوامل موثر بر نتایج امتحان جامع مامایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام گرفت.

مواد و روشها

در این پژوهش توصیفی تحلیلی، جامعه پژوهش، دانشجویان مامایی شرکت کننده در امتحان جامع مامایی بودند و نمونه پژوهش را ۶۹ نفر از دانشجویان کارشناسی مامایی تشکیل می دادند که در سه دوره اخیر امتحان جامع (از سال ۱۳۹۱-۱۳۸۹) شرکت نموده بودند. دانشجویان بر اساس نمره فینال امتحان جامع به دو گروه کمتر از میانگین (ناموفق) و بیشتر یا مساوی آن (موفق) طبقه بندی شدند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه ای محقق ساخته ای بود که عوامل موثر بر نتیجه امتحان جامع را در ابعاد روانشناختی، دموگرافیک و سابقه تحصیلی مورد بررسی قرار داد. عوامل روانشناختی از طریق طرح سوالاتی در پرسشنامه و نیز از طریق تکمیل پرسشنامه اضطراب TAI (test anxiety inventory)، قبل از شروع امتحان بدست آمد. روایی پرسشنامه به روش روایی محتوی بر اساس مطالعات کتابخانه ای و استفاده از آخرین مقالات موجود و نیز مشاوره با برخی از متخصصین روانشناسی و کلیه اعضای هیات علمی گروه مامایی و پایایی آن به روش آزمون مجدد با ضریب همبستگی r= %75 محاسبه و مورد تایید قرار گرفت. TAI یک پرسشنامه ۲۵ ماده ای و چهارگزینه ای است که نمره اضطراب امتحان از طریق آن محاسبه گردید و روایی و پایایی آن در ایران مورد تایید قرار گرفت (۱۹). پرسشنامه توسط دانشجویان، قبل از شروع امتحان تکمیل گردید. دامنه نمرات ۷۵-۰ است. امتیازات مساوی یا کمتر از ۱۲ نشانه عدم وجود اضطراب، ۱۳-۳۷ اضطراب کم، ۶۲-۳۸ اضطراب متوسط و بیشتر یا مساوی ۶۳ اضطراب شدید را نشان می دهد. موفقیت تحصیل از طریق معدل کل پایان دوره تحصیل ارزیابی گردید. داده ها به کمک نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۰ و با استفاده از آمار توصیفی، آزمون مجذور کای دو، t مستقل و ضریب همبستگی پیرسون و اسپیرمن تجزیه و تحلیل شدند. $P<0.05$ معنی دار در نظر گرفته شد.

یافته ها

از میان ۶۹ دانشجو، برای ۲۹٪ آنها (۲۰ نفر) امتحان جامع بصورت آسکی و برای مابقی (۷۱٪، ۴۹ نفر) به صورت روش سنتی برگزار گردید. میانگین نمره امتحان جامع در دانشجویان مامایی ۱/۸±۱۳/۹ بود که بر این اساس ۶۲/۳٪ (۴۳ نفر) در این آزمون موفق گردیدند. نوع برگزاری امتحان، ارتباط معنی داری با نتیجه امتحان جامع نشان نداد (میانگین نمره ۱۴/۳ در روش سنتی در مقابل ۱۳/۸ در امتحان آسکی). مشخصات دموگرافیک و روانشناختی دانشجویان در جدول ۱ نشان داده شده است. نتیجه آزمون t نشان داد که میانگین معدل پایان دوره تحصیلی با موفقیت دانشجویان در امتحان جامع ارتباط معنی داری دارد ($P<۰/۰۰۱$). همچنین دانشجویانی که نمره اضطراب آنها کمتر بود در امتحان جامع موفق تر بودند. ($P<۰/۰۰۱$). نتایج آزمون همبستگی ارتباط مثبت معنی داری را بین نمره فینال امتحان جامع و معدل پایانی دوره تحصیلی دانشجو ($R = ۰/۶۸۷$ $P < ۰/۰۰۱$) و نیز ارتباط منفی معنی داری را با نمره اضطراب آنها نشان داد ($R = -۰/۷۷۶$ $P < ۰/۰۰۱$). آزمون کای دو و اسپیرمن نشان داد که وضعیت ارتباط پدر و مادر در خانواده در موفقیت دانشجو در امتحان جامع نقش معنی داری دارد ($R = ۰/۵۱۶$ $P < ۰/۰۵$) (جدول ۲).

جدول ۱. مشخصات دموگرافیک و روانشناختی دانشجویان مامایی شرکت کننده در امتحان جامع مامایی، دانشگاه علوم پزشکی بابل.

متغیرها	میانگین±انحراف معیار
سن دانشجو	۲۳ ± ۰/۷۸
سن پدر	۵۳/۴ ± ۶/۵
سن مادر	۴۷/۹± ۵/۳
معدل کل	۱۵/۸ ± ۱
نمره اضطراب امتحان	۴۱/۸± ۱۳/۶
نمره امتحان جامع	۱۳/۹ ± ۱/۸
متغیرها	**(تعداد) درصد**
تاهل	
مجرد	۶۲/۳ (۲۶)
متاهل	۳۷/۷ (۴۳)
محل سکونت	
خوابگاه	۳۶/۲ (۲۵)
منزل شخصی	۲۱/۷ (۱۵)
با والدین	۴۲ (۲۹)
ارتباط والدین با یکدیگر	
تفاهم	۸۴/۱ (۵۸)
مشاجره	۲/۹ (۲)
جدایی/مرگ یکی از والدین	۱۳ (۹)
***سابقه استرس**	
بله	۴۹/۳ (۳۴)
خیر	۵۰/۷ (۳۵)
تحصیلات پدر	
دیپلم و کمتر	۶۹/۶ (۴۸)
دانشگاهی	۳۰/۴ (۲۱)
تحصیلات مادر	
دیپلم و کمتر	۹۴/۲ (۶۵)
دانشگاهی	۵/۸ (۴)

*منظور سابقه استرس شدید در ۳ ماه اخیر (بیماری یا مرگ یکی از افراد خانواده، ایجاد یا قطع ارتباط با جنس مذکر، مشکل اقتصادی، مشکل جسمانی) بوده است.

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-29]

جدول ۲: ارتباط متغیرهای مطالعه شده بر نتیجه امتحان جامع دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی بابل

متغیرها	گروه موفق میانگین ± انحراف معیار	گروه ناموفق میانگین ± انحراف معیار	p.value
سن دانشجو	۲۲/۹ ± ۰/۷۷	۲۳/۱± ۸۱	۰/۴۸
سن پدر	۵۲/۸ ± ۵/۲	۵۴/۳± ۸/۲	۰/۳۳
سن مادر	۴۷/۷± ۴/۷	۴۸/۲ ± ۶/۳	۰/۷۴
معدل پایان دوره تحصیلی	۱۶/۱ ± ۰/۹	۱۵/۳ ± ۰/۹۳	<۰/۰۰۱
نمره اضطراب امتحان	۴۰/۵± ۱۴/۲	۴۸/۲ ± ۱۳/۳	<۰/۰۰۱
نمره امتحان جامع	۱۵ ± ۱/۲	۱۲/۲ ± ۰/۹۱	<۰/۰۰۱
متغیر	**گروه موفق (تعداد) درصد**	**گروه ناموفق (تعداد) درصد**	**p.value**
تاهل			
مجرد	۵۵/۸ (۲۴)	۴۴/۲(۱۹)	۰/۱۱
متاهل	۷۳/۱ (۱۹)	۲۶/۹ (۷)	
محل سکونت			
خوابگاه	۶۴ (۱۶)	۳۶ (۹)	۰/۷۱
منزل شخصی	۵۳/۳ (۸)	۴۶/۷ (۷)	
با والدین	۶۵/۵ (۱۹)	۳۴/۵ (۱۰)	
تحصیلات پدر			
دیپلم و کمتر	۶۴/۶ (۳۱)	۳۵/۴ (۱۷)	۰/۳۷
دانشگاهی	۵۷/۱ (۱۲)	۴۲/۹ (۹)	
تحصیلات مادر			
دیپلم و کمتر	۶۴/۶ (۴۲)	۳۵/۴ (۲۳)	۰/۱۴
دانشگاهی	۲۵ (۱)	۷۵ (۳)	
ارتباط والدین با یکدیگر			
تفاهم	۶۷/۲ (۳۹)	۳۲/۸ (۱۹)	۰/۰۲
مشاجره یا جدایی/مرگ یکی از والدین	۱۸/۲ (۱)	۸۱/۸ (۹)	
نوع امتحان			
سنتی	۷۵ (۱۵)	۲۵ (۵)	۰/۱۳
آسکی	۵۷/۱ (۲۸)	۴۲/۹ (۲۱)	
سابقه استرس در سه ماه اخیر			
خیر	۵۵/۹ (۱۹)	۴۴/۱ (۱۵)	۰/۲
بلی	۶۸/۶ (۲۴)	۳۱/۴ (۱۱)	

در بررسی دیدگاه دانشجویان نسبت به مهمترین عامل اضطراب مشخص شد که مهمترین عامل در گروه ناموفق نوع ماده درسی، دشوار بودن سوالات و شانس و اقبال در مورد نوع سوال و در گروه موفق فضای امتحان و آمادگی دانشجو بود (P < ۰/۰۵).

همچنین در هر دو گروه رفتار امتحان گیرنده بعنوان عامل مهم ایجاد اضطراب در زمان برگزاری امتحان بوده است (جدول ۳). سایر مشخصات روانشناختی و دموگرافیک ارتباط معنی داری را با نتیجه امتحان جامع نشان ندادند.

جدول ۳. عوامل اضطراب آور در زمان امتحان جامع از دید دانشجو

عوامل اضطراب آور	گروه موفق (تعداد)درصد	گروه ناموفق (تعداد)درصد	p.value
محیط و فضای امتحان	۶۷/۴ (۲۹)	۳۲/۶ (۱۴)	<۰/۰۰۱
نوع ماده درسی	۳۸/۱ (۱۶)	۶۱/۹ (۲۶)	<۰/۰۰۱
رفتار امتحان گیرنده	۴۶/۲ (۱۸)	۵۳/۸ (۲۱)	۰/۵۳
شانس و اقبال در مورد نوع سوال	۲۵/۹ (۷)	۷۴/۱ (۲۰)	<۰/۰۰۱
دشواری سوال	۲۷/۸ (۱۰)	۷۲/۲ (۲۶)	<۰/۰۰۱
امکانات نامناسب هنگام امتحان	۴۴/۴ (۱۲)	۵۵/۶ (۱۵)	۰/۴۶
آمادگی دانشجو برای پاسخگویی	۶۶/۷ (۲۴)	۳۳/۳ (۱۲)	<۰/۰۰۱

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-29]

بحث و نتیجه گیری

بر اساس یافته های مطالعه حاضر، مهمترین عامل موثر بر نتیجه امتحان جامع مامایی، معدل پایان دوره تحصیل دانشجو و وضعیت روحی روانی آنها از نظر میزان اضطراب در زمان امتحان بوده است ($p<۰/۰۰۱$). درحالیکه وضعیت دموگرافیک دانشجو تاثیری بر نتیجه امتحان جامع نداشته است. این نتیجه مشابه با برخی مطالعات انجام شده می باشد (۲۱-۲۰) و مغایر با یافته های نظری و همکاران (۱۳۸۹) و خزایی (۱۳۸۶) است که نشان دادند وضعیت تاهل و سطح سواد والدین نقش مهمی در پیشرفت تحصیلی فرزندان دارد و همچنین سکونت در خوابگاه موجب عملکرد تحصیلی بهتری از سایرین می شود (۲۲ و ۷).

مطالعات متعددی عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان و قبولی آنها را در امتحانات را مورد بررسی قرار داده اند و در این میان نقش عوامل دموگرافیک بسیار متفاوت و متضاد بوده است. از سوی دیگر عوامل دیگری مانند وجود مشکلات خانوادگی ، مشکلات ارتباطی با دوستان، ارتباط با جنس مخالف، سلامت روان و حتی ویژگی های شخصیتی ، همواره بیشترین تاثیر را در اغلب مطالعات بر وضعیت تحصیلی دانشجویان داشته اند (۲۴۱۱- ۲۳و ۲۰).

مطالعات زیادی رابطه منفی اضطراب و عملکرد تحصیلی را نشان داده است (۲۶-۲۳). عنوان می شود که اضطراب امتحان یک ویژگی و خصیصه شخصیتی است که از ساختار شخصیتی و شناختی فرد نشات می گیرد(۲۷) . رابطه اضطراب امتحان با اضطراب عمومی نشان داده شده است. نتایج بیانگر آن است که دانشجویان مضطرب، اضطراب امتحان بیشتری را تجربه می کنند درحالیکه علت شکست های خود را به عوامل درونی همچون ناتوانی و کم استعدادی نسبت می دهند (۲۸). در واقع به نظر می رسد دلیل عدم موفقیت در امتحان در بسیاری از دانشجویان، ناتوانی در یادگیری و یا ضعف هوشی نباشد، بلکه ناشی از سطح بالای اضطراب در زمان امتحان باشد (۲۷). اضطراب در زمان امتحان نوعی هراس اجتماعی است که فرد را درباره توانایی هایش دچار تردید می کند و پیامد آن کاهش توان مقابله با موقعیت هایی مانند امتحان است؛ موقعیت هایی که فرد را در معرض ارزیابی قرار می دهند و مستلزم حل مساله ای هستند. لذا دانشجویی که دچار اضطراب است به منزله فردی است که مواد درسی را می داند اما شدت اضطراب وی مانع از آن می شود که دانسته های خود را هنگام امتحان به ظهور برساند (۳۰-۲۹).

در بررسی علت اضطراب از دید دانشجو، فضای فیزیکی امتحان، رفتار امتحان گیرندگان، دشواری سوال و آمادگی دانشجو برای پاسخگویی به سوالات بعنوان مهمترین علت ذکر شده بودند. بهرحال بدیهی است که شرایط فیزیکی برگزاری امتحان، از نظر وضعیت قرار گرفتن دانشجو در جلسه امتحان، تهویه، نور و صدا باید به گونه ای باشد که برای آنان محیط آرام و توام با آرامش را فراهم سازد. از طرف دیگر سطح انتظارات و دشواری سوالات باید متناسب با توانایی ها و امکانات آموزشی دانشجویان باشد در غیر اینصورت توقعات نابجا و غیر منطقی از آنان می تواند موجب افزایش اضطراب امتحان گردد (۳۱). همچنین تهدید، توبیخ، سرزنش و مقررات غیر منطقی می تواند موجب افزایش اضطراب دانشجویان گردد. در صورت ایجاد محیطی مساعد و آرام و تاکید بر نقاط مثبت و توانمندیهای دانشجو ، تاثیر مثبتی بر کاهش اضطراب امتحان دارد (۹). از سوی دیگر به منظور آماده سازی بیشتر دانشجو برای امتحان جامع، آشنا نمودن دانشجویان با فرایند ارزشیابی و معرفی فرمهای ارزیابی ضرورت دارد.

بررسی پژوهش های انجام شده در مورد روشهای کاهش اضطراب امتحان نشاندهنده آن است که استفاده از یکی یا ترکیبی از چند روش مانند تن آرامی، حساسیت زدایی منظم، روشهای درمانی شناختی- رفتاری، آموزش مهارتهای مطالعه و حتی داروها، دارونماها می توانند مفید واقع گردند (۳۱).

در این مطالعه همچنین معدل پایان دوره تحصیلی دانشجویان ارتباط معنی داری را با نمره امتحان جامع آنها نشان داد. مطالعات قبلی نیز نشان داده اند که زمینه علمی قبلی دانشجویان، معدل دوره متوسطه یا نمرات آنها از دروس اختصاصی رشته، یکی از عوامل موثر بر وضعیت تحصیلی دانشجویان می باشد (۳۳-۳۲).

با توجه به یافته های این مطالعه و نقش مشخص اضطراب و نیز معدل دوره تحصیلی در نتیجه امتحان جامع دانشجویان مامایی و با در نظر گرفتن اینکه این گروه از دانشجویان عهده دار مسئولیت سنگین سلامت مادر و کودک هستند، بهتر است برنامه ریزی آینده در جهت بهبود وضعیت تحصیلی دانشجویان و نیز استفاده از مشاوره روانی برای کاهش اضطراب آنها بخصوص در زمان امتحان گردد.

تقدیر و تشکر

نویسندگان مقاله از معاونت پژوهشی دانشگاه برای پرداخت هزینه طرح تحقیقاتی، از همکاران گروه مامایی که در تدوین و طراحی ابزار گردآوری داده ها و روایی محتوی آن مشارکت داشته اند و در نهایت از کلیه دانشجویانی که با شرکت در پژوهش ما را در جهت دستیابی به اهداف این مطالعه یاری نمودند تشگر و قدردانی می کنند.

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-29]

Effective Factors on Successful Comprehensive Exam in Midwifery Students

M.Faramarzi(PhD)[1], A.Bakhtiari(PhD)[2*], H.Pasha(MSc)[1], M.Agajani Delavar(PhD)[1], H. Salmalian (MSc)[1], F.Nasiri Amiri(PhD)[2], M.Nikpour(MSc)[2], F.Mohsenzadeh ladari(MSc)[2]

1.Fatemeh Alzahra Fertility & infertility Research Center, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran.
2.Department of Midwifery, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran.

Biannual Medical Education, Babol Univ Med Sci; 3(1); Autumn, Winter 2014; pp:52-58
Received: Apr 8th 2014, Revised: Jan 20th 2015, Accepted: Jan 24th 2015.

ABSTRACT

BACKGROUND AND OBJECTIVE: A comprehensive exam that can test midwifery students to evaluate their professional ability is the important. Therefore, this study was conducted to determine the factors influencing the outcome of comprehensive exam on this group of students.

METHODS: This descriptive - analytical study was performed on 69 midwifery students who participated in three recent comprehensive exams. The students were divided into two groups: the successful and the unsuccessful, based on the mean of comprehensive exam scores. The comprehensive exam results were studied in the three factors; psychological factors, demographic and educational background. The information was collected through a researcher-made questionnaire and also by filling out anxiety TAI questionnaire.

FINDINGS: The mean score of the comprehensive exam was 13±1/8 based on62/3(43) the midwifery students who were successful in this test. Between the two groups there were no significant differences in demographic characteristics. But low grade point mean and term time anxiety score showed a significant correlation with success in the comprehensive exam ($p\leq0/001$). Correlation test showed that the family status also has a significant role in student is success in comprehensive exams($R=0/516$, $P\leq0/05$).

CONCLUSION: According to this study, the educational background and psychological factors had the greatest impact on the outcome of comprehensive exam. It is best to plan for the future is program to improve the students' academic achievement and psychological counseling for anxiety, especially during the exam.

KEY WORDS: Comprehensive exam, Midwifery students, Educational status, Test anxiety, Demographic Features

[*]**Corresponding Author;** dr Afsaneh Bakhtiyari
Address: Department of Midwifery, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran
Tel: +98 1132199592
E-mail: afbakhtiari@gmail.com

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-29]

References

1.Ehsanpour S. Achieving Minimum Learning Requirements from the Viewpoints of Midwifery Students in Isfahan School of Nursing and Midwifery. Iranian Journal of Medical Education 2006; 6(2):17-25.[Persian]

2.Farokhi F, Golmakani N, Tafazoli M.Attitude of Undergraduate Midwifery Students about Final Comprehensive Exam in Mashhad Nursing and Midwifery School. Iranian Journal of Medical Education. 2011; 10 (4) :410-416.[Persian]

3.Frischenschlager O, Haidinger G, Mitterauer L. Factors associated with academic success at Vienna Medical School: prospective survey. Croat Med J 2005 46(1):58-65.

4.Bisson DI, Hyde J, Mearrs JE. Assessing practical skills in obstetrics and gynecology: Education issues and practical implications. Obstrician and Gynecologist 2006; 8(2): 107-112

5.Biggs JS, Najman JM, Schulz EB, Williams G. Parental problems influencing the academic achievement of medical students: A prospective study. Med Educ 1991; 25(5): 375-82.

6.Jamrozinski K, Kuda M, Mangholz A. Academic procrastination in clients of a psychotherapeutic student counselling center. Psychother Psychosom Med Psychol 2008; 58 (7): 265-8 9.

7.Bakouei F, Kheirkhah F, Salmalian H , Omidvar SH. Effective Factors on Educational Status of Midwifery Students in Babol University of Medical Sciences. Strides I Development of Medical Education Journal of Medical Education Development Center. 2010; 7(1): 44-50. (Persian)

8.Khazaei M, Rezaei M, Khazaei S. Survey of personal and educational characters in unsuccessful medical students in compare with success students. Journal of Semnan University of Medical Sciences 2008; 9 (2): 87-92. (Persian)

9.Hazavehei M, Fathei Y, Shamshirei M.Study on the causes of students' academicprobation in Hamadan University of Medical Sciences , 2001- 2002.Strides in Development of Medical Education center of kerman university of Medical Education. 2006; 3(1): 33 -42. [Persian]

10.Tammanaifar MR, Niazi M, Amini M. A comparison of factors affecting student academic failure and provided excellent. Daneshvar-e-Raftar J. 2005; 14(24):39-52. [Persian]

11.Tagharrobi Z, Fakharian E, Mirhoseini F, Rasoulinejad A, Akbari H, Ameli H. Survey of educational drop-out Indexes and its related factors in alumni of paramedical faculty of Kashan Medical University. J Babol Univ Med Sci. 2010; 12 (Suppl 1): 76-89. [Persian]

12.Motlagh ME, Elhampour H, ShakurniaA. Factors affecting students' academic failure in Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences in 2005. Iranian Journal of Medical Education. 2008; 8(1):91-99. [Persian]

13.Safdari F, Delaram M, Parvin N, Kheiri S, Froozandeh N, KazemianA. The viewpoints of students and educators, in faculty of nursing and midwifery of Shahrekord University of Medical Sciences, about the effective factors in academic improvement of students, 2004; 9(3):71-7.

14.George D, Dixon S, Stansal E, Lund Gelb S, Pheri T. Time Diary and QuestionnaireAssessment of Factors Associated With Academic and Personal Success Among University Undergraduates. Journal of Amrican College Health.2000; 56(6): 706-12

15.Molavi, P., Rostami, KH., Fadaee naeini, AR., Mohamadnia, H. & Rasolzadeh, B. Factor responsible for lack of motivation among medical student's of Ardabil Medical University. The Journal Iranian of Med As, 2007; 25(1): 53-8. [Persian]

16.Hojat M, Gonnella JS, Mangione S, Nasca TJ, Veloski JJ, Erdmann JB, et al. Empathy in medical students as related to academic performance, clinical competence and gender. Med Educ. 2002; 36(6):522-7.

17.Keogh E, Bond FW, Flaxman PE. Improving academic performance and mental health through a stress management intervention: Outcomes and mediators of change. Behav Res Ther. 2006;44(3):339-57.

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-29]

18.Hatami Z, Ardalan M. Assessment of the level of test anxiety in the students of the Kurdistan University of Medical Sciences & its related factors. Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences 2010 ;14(4): 99-105.

19. Abolqasemi A, Najarian B. Test anxiety: causes, evaluation and treatment. Psychological research. 1999; 5 (3-4):50-68.

20.Rafati F, Sharif F, Zeighami B. Correlation between academic achievement and introversion-extroversion and neuroticism of nursing students in Shiraz. The Journal of Qazvin University of Medical Sciences 2004; 8 (1): 24-31. (Persian)

21.Emamghorashi F, Heidari ST, Najafipour S. Evaluation of Effecting Factors on Educational Status of Medical Students in Jahrom Medical University during 1994- 2003. Journal of Babol University of Medical Sciences 2010; 12(Suppl.1): 40-45.

22.R. Nazari, S.H. Sharifnia. Investigating the Causes of Nursing Student Drop Out. Journal of Babol University of Medical Sciences 2010;12(Suppl.1): 90-94.

23.Farhadi A, Kadkhodaei HR, Hassanpour AN. Effective factors on students' academic attrition in Lorestan University of Medical Sciences. Journal of Medical Education 2003; 4 (supp; 1): 86. (Persian)

24.Rore-Strior D. University students with learning disabilities advocating for change. Disabil Rehabil 2002; 24 (17): 914-24.

25.Narimany M, Eslamdost S, Gafary M. A Causal Investigation of Test Anxiety and Its Coping Methods Among College Students. Quarterly journal of Research and Planning in Higher Education. 2006; 12 (1) :23-40 (Persian).

26.Shairi MR, Molamyrzayea MA, Parvary M, Shah Moradi F, Hashemi A. Test anxiety and academic achievement in the study of gender and field of study in high school students. Daneshvar Journal. 2004; 11 (6): 55- 62. (Persian).

27.Chamorro,T.P., & Furnham,A. Personality traits and academic examination performance. European Journal of Personality, 2002: 17(3); 237-250.

28.Tryran, G. S. The measurement and treatment of test anxiety. Review of educational research, 1996; 80 (2): 585 – 591.

29.Joyce. E. B. & Meredith. A. V. personality and emotional performance: Extra version, Neuroticism, and self – monitoring. Journal of occupational Health psychology. 2007; 12(2): 177 – 192.

30.Sargolzaee MR, Samari AK, Kaykhaea AA. Cognitive- behavioral approach and neuro linguistic programming control test anxiety. Journal of Fundamentals of Mental Health. 2003 1 5 (7): 34-47. (Persian).

31.Khosravi M, Bigdely I. The relationship between personality factors and test anxiety among university students. Journal of Behavioral Sciences. 2008; 2(1): 13-24.

32.Roudbari M, Shariati R. The Role of Students' Educational and Demographic Factors in Basic Sciences Examination in Zahedan University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education. 2002; 2(1): 28-34.

33. Roudbari M, Dadgar F. Effective factors on the results of the basic sciences examinations at Zahedan University of Medical Sciences. The Journal of Qazvin University of Medical Sciences & Health Services. 2004; 32(1): 32-39.

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-29]